

90 ÅR MED LANTBRUKSKALENDER

Lantbrukskalender – kontinuitet och förändring

Agronom Kim Nordling och AFM Peter Österman
Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF)

Den kalender du nu håller i din hand är den 90:e utgåvan av Lantbrukskalendern. Det är en imponerande rad med böcker i bokhyllan. Tidsrymden under vilken lantbrukskalendern har publicerats är en aning längre än 90 år. Den första kalendern kom nämligen ut hösten 1917. Tre år saknas i raden: 1920, 1921 och 1940. För alla andra år finns det en kalender.

Utgivare

De två första kalendrarna för åren 1918 och 1919 gavs ut av Arthur Rindell – som det sägs: *’under medverkan av fackmän’* – på förlaget Söderström & C:o. Professor Arthur Rindell var en av den tidens förgrundsfigurer i lantbruksorganisationerna. Han spelade bl.a. en stor roll när SLF grundades år 1910 och när den svenska 4H-verksamheten anknöts till SLF i slutet av 1920-talet. Han var också en flitig skribent i de första lantbrukskalendrarna.

Efter en paus på två år pga. svårigheter med publiceringen gavs kalendern igen ut år 1922. Nu var det Svenska Lantbrukssällskapens i Finland Förbund, alltså SLF, som stod för publiceringen. Så har det fortsatt sedan dess, med undantag för krigsåret 1940.

’Under medverkan av fackmän’..... det systemet gäller fortfarande. Förutom SLF:s hela personalstyrka är det årligen flera andra rådgivare vid lantbruks- och hushållningssällskapen samt andra sakkunniga som medverkar till att kalendern kan ges ut.

Format

Från begynnelsen och ända in på 2000-talet var kalendrarna i formatet B5. De första årtiondena var pärmen av grå-brun-grön papp. På 1950-talet började lantbrukskalenderns pärmar lysa i olika färger. Följande årtionde gick man över till en allt mera böjlig plastpärm. Vid det nya århundradets början, år 2000, fick kalendern sin ringrygg. År 2004 fick kalendern sedan sitt nuvarande format och pärmen gjordes i styv plast vars färg är antingen mörkgrön eller mörkblå.

Innehåll

Innehållet i lantbrukskalendern har förstås ändrat en hel del genom åren. De första åren och årtiondena var kalendern till stor del en anteckningsbok med utrymme för allehanda noteringar. Dessutom fanns några tiotal faktasidor; *’Upplysningar och råd angående lantbruk’*. Anteckningsutrymmet har småningom krympt till kalendariet och några tabeller för väderobservationer. Faktadelen däremot har utvecklats till ett gediget uppslagsverk för den professionella odlaren.

Lantbrukskalendern har alltid följt med sin tid. All ny utveckling och alla nya rön behandlas på ett eller annat sätt; växtodlingsteknikens frammarsch, ny utfodrings- och mjölkningsteknik, djurens välmående, mekaniseringen, skattereformer, lönsamhetsaspekter, datori-

seringen, ekologisk produktion, EU-inträdet, miljöfrågor m.m. Detaljrikedomen i de äldre kalendrarna är iögonfallande. Förr fanns det inte datorer men produktionsplaneringen och produktionen sköttes ändå mycket exakt.

Å andra sidan finns det också mycket i lantbrukskalendern som har bestått genom åren.

Mycket annat faktamaterial har också funnits fortlöpande genom åren eller återkommit med jämna mellanrum; växtsorter, näringsvärden på foder, utfodringsrekommendationer, modellkalkyler över produktionskostnader m.m. Trots att de här uppgifterna alltid finns i kalendern skall man komma ihåg att de också uppdateras alla år.

Bild: Eva Björkas

Kalendariet med utrymme för anteckningar om dagliga sysslor, noteringar om produktionen och annat viktigt, adressförteckningen (kontaktuppgifter), utdrag ur lagar och förordningar samt uppgifter om mått och vikter.

Annonser har hela tiden satt sin egen prägel på lantbrukskalendern. En studie av dem visar att bland dem finns det verkliga guldkorn. Både förr och nu.

Temaavsnitt

Fr.o.m. år 2004 har det funnits ett temaavsnitt i kalendern. Det är ett längre faktapakett om något aktuellt ämne. Generationsväxling, avloppsvatten, välmående nötkreatur, trafikregler för lantbrukssmaskiner, biogas och personlig skyddsutrustning är frågor som har behandlats.

Jubileumskalendern till ära fylls temaavsnittet den här gången inte av aktuell fakta. I stället bjuder vi på en nostalgitripp. Vi har "klippt" och "rivit" friskt i gamla lantbrukskalendrar, ibland litet med glimten i ögat. På följande sidor presenteras ett kollage av deras innehåll, faktamaterial och annonser. Ett uppslag för varje årtionde börjande från kalenderns första år till 1990-talet. Det är med ödmjukhet man bläddrar i det utmärkte material som kollegorna förr i tiden har skapat. Samtidigt märker man att många frågor från förr fortfarande är aktuella. Någon gång sprider sin nog också ett leende över läpparna.

Hoppas följande sidor ger njutningsfull läsning som väcker många minnen. Samtidigt vill vi tacka alla läsare, annonsörer och skribenter som har gjort det möjligt att ge ut 90 lantbrukskalendrar. Vi räknar givetvis med att raden av kalendrar i bokhyllan ännu skall växa till sig rejält. Med en ny lantbrukskalender varje år.....

Det första årtiondet, lantbrukskalender framför allt anteckningsbok

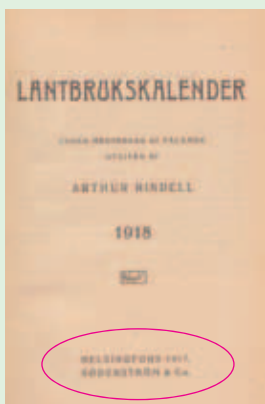
Förord.

Utgivandet av Lantbrukskalenderns två första årgångar möttes av svåra motgångar, vållade för årgången 1918 genom frihetskrigets kort därefter inträffade utbrott och för följande årgång genom trycknitens försämring. I följd härav blev avstämningen så liten, att förlagsfirman under den följande dyrtiden icke vågade fortsätta företaget. Emellertid har styrelsen för Svenska Lantbruks-sällskapet i Finland Förbund ansett det vara nödigt, att icke låta våra svenska odalmäns ofta framförda behov av en inhemsk lantbrukskalender bli obeaktat. Uppmaningen att åter sätta kalenderföretaget i gång har jag gärna velat följa, sedan det visat sig möjligt att fylla värvet med stöd av de värdefulla krafter, vilka senast ställde sin hjälp till förfogande.

Några förändringar hava i denna tredje årgång vidtagits. En del av den tidigare texten har ersatts med nytt material, emedan man av hänsyn till priset icke kunde låta kalendern svälla ut till ett så stort omfattning.

ARTHUR RINDELL.

1918 och 1919 utgiven av Söderström & Co
Fr.o.m. 1922 utgiven av SLF

Månaden: _____ Kassabok. _____

SUMMA		GÅRDEN						HJÄRTJÄN						VARJERANDEN					
Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter		

Om utförande af produktionskostnadsberäkningar.

Vid den jembara delen av denna kritiska granskning är det som anställande av produktionskostnadsberäkningar kommer i fråga. Dessa äro nödvändiga, därest vi önska ordna vårt lantbruk så, att det, såsom vi pläga säga „bär sig“. Men nyttan af dylika kalkyler är dubbel. Med dem kunna vi även möta besökningarna för oskäligt vinstbegär.

Vid utförande av produktionskostnadsberäkningar tor man naturligtvis inställa å ena sidan de med produktionen förenade kostnaderna samt å den andra produkternas mängd, uttryckt i ...

EKONOMI - DRIFTSÄKERHET

Båda utlyta

Utvalda produkter och verktyg av

- SAMPO - Tröskverk
- RAM - Uppgrävar
- KÄTTIVÄ - Högskärnings
- RAM - Cambridge Val
- SAMPO - Pannor

Prisboken med 1 pris i bok och illustration

BJÖRNEDENS MEKANISKA VERKSTÄDS A.B.

INGENTING

ökar i så hög grad skördarna som en rätt verkställd gödsling. Höga skördar från små arealer spara på arbetskraft, som blir betydligt dyrare än alla övriga av lantbrukets driftsmedel. Att spara på konstgödsel och nöja sig med obetydliga skördar från vidsträckt areal lönar sig sålunda under dessa bästa tider

ALLS ICKE

Produktionskostnader för havre.

Kulturstyckningarna per ha.

Arbetskostnader:

25 manedagar	å 4 mk	85c —
15 häst	å 4 "	60c — 145c —

Kapitalkostnader:

150 kg. utsäde	å 30 pmi	45c —
Gödsel, 150 kg. benmjöl		30c — 75c — 225c

Summa produktionskostnad Pmk 402; 50

Produktionen antages utgöra.

1,500 kg. kärna och 2,250 kg. halm.
Värdernas halm till 5 pmi per kg utgör des värde _____ Pmk 112; 50

Produktionskostnaderna för 1,500 kg kärna Pmk 289; 30

Produktionskostnaderna för 1 kg kärna = $\frac{289,30}{1500} = 25,4$ pmi.
En foderenhet 1 x 25,4 pmi.

Anvisning till användande av kalenderns anteckningsbok.

Anteckningsboken avser att tjäna tillfälle till de uppteckningar, som nödvändigt behövas för en medelstor länghets bokföring. Om särskild inventarieförteckning löses vid gården, kan anteckningsboken genom kassaboken uppställning jämväl tjäna till uppgörande av ett fullständigt bokslut i den enkla form, att gårdens hushållning i dess helhet kan skiljas från brukarens hushålls- och andra affärer. Kassaboken fördelar nämligen såväl inkomster som utgifter på tre konti, gårdens, hushållens och varjehandens. Under varjehandens forns alla penninginkomster, som icke utgöra ersättning för gårdens produkter av vilket slag de vara månde, alltså brukarens olika inkomster, inbetalade fordringar ävensom upptagna ...

Avräkning med tjänare.

Lön	Lån	Lån	Lån
Står	Står	Står	Står

Uppbrott Uppbrott Uppbrott Uppbrott

Uppbrott	Uppbrott	Uppbrott	Uppbrott
Dag	Mak	pr	Dag

Avräkning med daglönare.

Arbetstid	Arbetstid	Arbetstid	Arbetstid
Dag	Mak	pr	Dag

Mycket var lika, förr som nu: lönsamhetsfrågor, modellkalkyler, öronmärken ...

RÖK CIGARETTERNA.

Klubben No. 1, 16, 17 och 18 samt 20 med tillhörande ...

P. C. RETTIG & Co.

VI. Upplysninger av blandat innehåll.

Litet om ångmaskiner.

En ångmaskins styrka mätes i hästkrafter. **Nominella hästkrafter.** Detta uttryck infördes av J. Watt († 1819) på den tid, då vid ångmaskinen nästan alltid samma ångtryck, expansion och kolhastighet användes. Det är numera endast en vilseledande handelsterm och användes allt mindre och mindre. Nominella hästkrafter kunna varken teoretiskt eller praktiskt uppmätas. En nom. Hk=2 å 2,5 eff. Hk.

Indikerade hästkrafter. Härmed menas den effekt, som av ångan utføres i ångcyllindern. Denna effekt kan uppmätas medels ett instrument, benämnt indikator.

Effektiva hästkrafter. Härmed menas den effekt, som kan tillgodogöras på en ångmaskins eller annan motors axel. Den kan uppmätas med en dynamometer.

Det tal, som angiver förhållandet mellan antalet effektiva och indikerade hästkrafter har ett ångmaskinens styrka uttrycker.

Med dagens mått mätt var annonserna inte alltid "rumsrena".

1930-talet: Växtodlingens utveckling går snabbt

IV. Uppllysningar och råd angående lantbruk.

Odlingsmarkernas torrläggning.
L. Lori Keso.

Avloppsdike bör rymma de från själva odlingen samt genom densamma strömmande vattenmassorna även vid starkaste flöden. Vidden av avloppets genomskärning beror av nederbördsområdet, fallet och dikets form. Avloppets bredd i dagytan

på vitmossa	1,5	gånge dikesdjupet med tillägg av botenbredden.
på kär, fet lera, lermjåla, grus och moranjord	2,0	
av evtija, grynlara, mjällara och	2,5	

verkar såsom ett indirekt gödselmedel. Kalkens jordförbättrande verkan framträder i tvänne avseenden. Å ena sidan försättns jordens mest finkorniga delar, ler- och mullämnen, i ett sådant tillstånd, att jorden håller sig lucker samtidigt som dess benägenhet att bilda hårda kokor och skorpa minskas. Härigenom blir styv jord lättare bearbetad. Dessutom förbättras jordens förhållande till fuktighet och värme. Å andra sidan upphäver kalken den i våra åkerjordar icke sällan förekommande surheten, vars verkan visar sig däri att åkerväxternas avkastning icke når normalt belopp, vare sig jorden göddas eller icke. Surheten berövar sålunda odlaren en del av den fördel han kan draga av konstgödsels användande.

Kalkens indirekta gödselverkan består däri, att vissa i åkerjorden förekommande föreningar av kali, fosforsyra och kväve tvingas att till grödan avgiva en del av sitt näringsinnehåll. Denna verkan kan visserligen i en nlringsrik jord bliva rätt ansenlig, men ehuru densamma minskas med jordens förändring av de nämnda ämnena, har den dock en praktisk betydelse så

SVENSKA LANTBRUKSSÄLLSKAPENS I FINLAND FÖRBUNDS

Släktdiplom

Utlämnas årligt av gårdar, vilka varit i samna släkte ägo över 100 år. Ansökningsskicket ska vara från Förbundet senast 15.10.1932. Ansökningsskicket ska vara från Förbundet senast 15.10.1932. Ansökningsskicket ska vara från Förbundet senast 15.10.1932.

Andra fider, andra medel

Avancerade manuella hjälpmedel

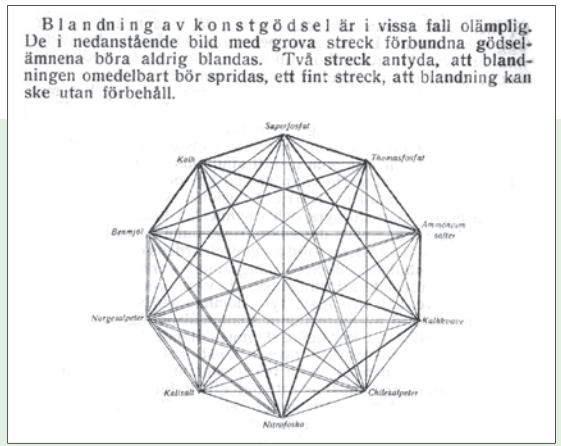
Andra fider, andra medel

Å högre och billigare sätt att göra fider jordbrukets värd.

Bland de stora uppllysningar den högt stående tyska kemien gjort under det senaste decenniet äro följande av de mest stora åskådningssaker de nya metoder för framställande av verkstofsämnen och tilliga gödselämnen sålert de mest i ögonen fallande. Bland dessa stå följande nämnda:

- Tysk Salpeter BASF med 10,5% kväve
- Ammoniumsulfat BASF med 20,5% kväve
- Diammofosfos IG med 20,5% kväve o. 52,5% fosforsyra
- Nitroska IG med 16,5% kväve, 16,5% fosforsyra och 20% kali

Begagnar Ni Eder redan av de fördelar dessa uppllysningar erbjuda?

Konstgödsels användning.

Konstgödsel bör användas med beaktande av jordens tidigare gödsling, jordarten samt fordringarna för varje särskild växt. Emedan gödslingens lönsamhet är starkt beroende av skördeproduktens pris, är det skäl att kraftigast gödsla sådana växter, som giva en värdefull skörd.

Tillgodose i första hand växternas behov av fosforsyra. På nyodlingar eller åkrar i dålig växtkraft, vilkas gödsling tidigare försumrats, är gödsling med fosfat viktigast. Man kan t. o. m. använda rätt stora mängder fosforsyre-gödsel på en gång utan att riskera förluster, emedan alla fosfater ha mångårig efterverkan.

CHILE SALPETERN

Den nya granitvatten salpeteren är den största ämnet som framställs på den världens största fabriken i Chile. Den nya salpeteren är rikare på det mest värdefulla ämnet, den kvävet innehållande ämnet, som är nödvändigt för alla växter. Den nya salpeteren är rikare på det mest värdefulla ämnet, den kvävet innehållande ämnet, som är nödvändigt för alla växter.

"CHAMPION" GÜGGENHEIM

Finlands åkrars Kalibalans år 1937

Skördarna uppgått i medeltal per ökerhektar

gödsling (gödsel, kalisalt, oxal) tngår	36
Underskottet per ökerhektar	8 kg kali

Följden av detta underskott blir att ökrarnas växtkraft försämras och att skördarna minskas såvitt sig.

Kalisalt-gödslingen ökas

Kali är det billigaste och samtidigt det näringsämne som växterna mest behöva.

Finlands åkrars Kalibalans år 1937

Skördarna uppgått i medeltal per ökerhektar

gödsling (gödsel, kalisalt, oxal) tngår	36
Underskottet per ökerhektar	8 kg kali

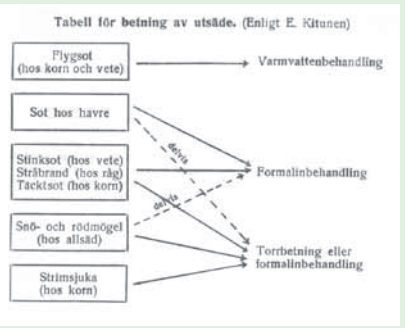
Följden av detta underskott blir att ökrarnas växtkraft försämras och att skördarna minskas såvitt sig.

Kalisalt-gödslingen ökas

Kali är det billigaste och samtidigt det näringsämne som växterna mest behöva.

Uppllysningar och råd angående lantbruk. Uppgifter över skörd och skörd.
E. Bomanqvist

Växt	Sädd med sköringsmaskin?		Skörd				
	Kg per hektar	Hl per hektar	Måstern skörd i sädd, tngår	Höfn, tngår	God skörd i sädd, tngår	Höfn, tngår	Mycket god skörd i sädd, tngår
Hösvete	200	2,5	1650	2200	2200	3000	2600-3200
Vårsvete	240	3,2	1450	2200	1800	2800	2200-2800
Hösråg	140	1,8	1400	2800	2000	4000	2500-2800
Måstern råg	75	1,0	1300	2600	1800	3000	2300-2700
Korn, 2-rad.	180	2,5	1300	1700	1800	2300	2600-2800
6-rad.	175	2,5	1300	1700	1700	2200	2500-2700
Ärn, 2-rad.	200	4,0	1350	1700	1900	2350	2200-2800
Ärn, 6-rad.	180	2,5	1250	1500	1400	1800	2200
Ärn, 6-rad.	260	3,5	1350	1600	1600	2000	2400
Kärlöt, röskörd	—	—	600	—	1000	—	—
Tunnps, röskörd	—	—	700	—	1200	—	—
Lin	120	1,5	500	3000	800	5000	—
Hampa	110	2,0	400	—	700	—	—
Rödlöv, fröod	15	—	200	—	450	—	—
Älske	12	—	100	—	350	—	—
Timotej, fröod	16	—	250	—	500	—	—
Alouentus	—	—	250	—	400	—	—
Slättervall	—	—	2900	—	3000	4000-6000	—

Utsädes betning.

För bekämpande av svampsjukdomar hos utsädet användes antingen giftmedel eller helt vatten. Giftmedlen förekomma i form av vätskor (våtbetning) eller som fint pulver (torrbetning).

Det allmänna använda våtbetningsmedlet är formalin, som förögr sol hos havre, täckt sol hos korn, stråbrand hos råg, stinkot hos vete samt delvis även rödmögel. Lösningen framställs genom att blanda koncentrerad formalin (40%) i vatten: för havre 1 del formalin och 300 delar vatten samt för övriga sädeslag 1 del formalin och 400 delar vatten. Spannmålsäckarna sänkas i lösningen och hållas där i 20 minuter. Genom att hålla säckarna i rörelse, främjas lösningens inträngande i säden. Vid behandling av vete, där det finnes hela sotkorn, hållas säden i lösningen, där den omröres och de till ytan uppstigande sotkornen skummas bort. Efter behandlingen torkas säden. Formalinbetningen kan även utföras sålunda att lösningen sprutas över sädeshögen, som omröres. Härvid användes 20 liter per 1 hl. säd. De fuktade kornen få ligga i hög 3-4 timmar överträcka med i formalin fuktade säckar, varefter säden torkas. Rumstemperaturen, där behandlingen försiggår, får icke understiga 10 grader.

1940-talet: Omvälvningarna under årtiondet sätter prägeln på kalendern

Mjölkboskapens utfodring.

Besättningen. Med den brist på äggviterik och koncentrerat foder, som nu råder, är det synnerligen svårt att ordna en normal enlig utfodring och är man säker i många fall tvungen att nöja sig med en utfodring, som ej fyller de krav, som man borde uppställa.

Softfodret. I år måste man räkna med att största delen av kålrotsskörden bör användas till människoföda. Till kreaturens utfodring återstår sålunda: turnips, foderbeta, betmassa samt olika slag ensilage, främst då AIV-foder, berett av rotfruktsblast, potatisblast och återväxt. Professor Virtanens syraensilering har både i vårt land och utomlands småningom vunnit en allt mera omfattande utbredning. För närvarande är det endast i Finland och

Baljaväxtutsädes ympning.

Bernad Kullberg

Under närvarande förhållanden, då förutsättningarna för en framgångsrik växtproduktion äro i ytterlighet kringskurna, böra alla möjligheter utnyttjas för erövande av ett gott resultat. Hit hör bl. a. baljaväxtutsädes ympning med lämplig bakteriekultur, vilken åtgärd desto hellre bör användas, som den egentligen icke åsamkar odlaren nämnvärda kostnader vare sig i fråga om arbete eller material.

Odling av kålrots- och turnipsfrö.

Det vore synnerligen önskvärdt att vårt lands behov av ett flertal fröslag, som nu måste importeras från utlandet, skulle tillgodoses genom inhemsk produktion. Atminstone fråga om kålrot och turnips vore detta ingen omöjlighet. Rotsfröodlingen lyckas mycket väl ännu så långt norrut som i Uleåborgs- och Kajana-trakterna, medan kålrotsfröodlingen endast är lämplig i de södra delarna.

DÄR NYODLINGAR PLANERAS

Är behåva inhemskt skärförädlingsämne — mjölksocker, versobesöt, smör och smör! De äro pålitliga och omöjligt värdefulla för användning. Speciellt effektiva för sprängning i såvar, bergvar, senfjord och frusen klippväg. 800, 400- och 200-gram. Explosionskraft ökad vid användning med tillfäst.

FINSKA FORCIT-DYNAMIT AB.

HANGÖ

Ärade husmödrar!

Sy Era kläder själv med tillhjälp av de utmärkte SORJA-mönstren. **Arbetet går lekande lätt!** Finns både för klänningar, vaserkläder, pyjamas och barackkläder i en mängd olika mönster. Besök oss och vi åtgärda Eder kostnadsfritt!

ÅBO VADD

BILLNÄS arbetsredskap

— spår- och jordbruksredskap såsom spår, hakor, gräsar, vagnar, traktorer samt jordbruks- och skogsbruksskyltar.

BILLNÄS

ATERUPPBYGGAREN

RENOVÖR PRAKTISKA VERKTYG

WARTS OCH BILAR A.B.

A. B. Svenska Smabruk och Egna Hem

Helsingfors - Södra Kajen 14 - Telefon 27 239

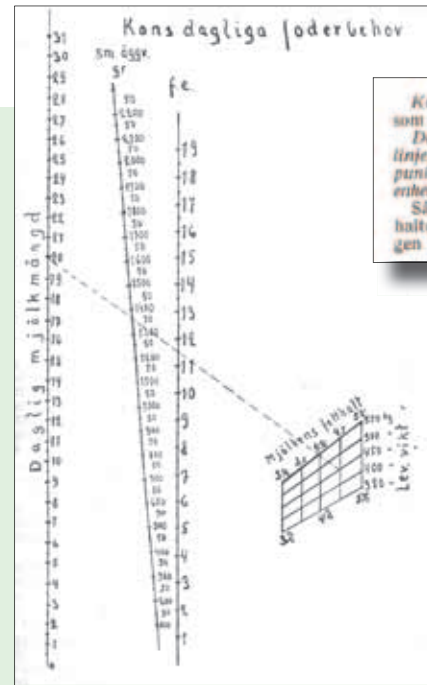
KÖPER JORD för kolonisation åt vår

SVENSKA ALLMOGE

SEPPÖ lädugårdsskor

med flock lädret och gummisula som gör dem till de bästa skor som någonsin tillagats. De är bekväma och hållbara.

NOKIA

Hjälpmiddel för snabb bestämning av kornas foderbehov

Kons dagliga ungefärliga foderbehov framgår av vidstående tabell, som användes på följande sätt:
Den punkt, i vilken den linje som anger levande vikten skär den linje, som anger mjölkens fetthalt, förenas med ett horisontellt streck med den punkt, som anger den dagliga mjölmängden, varefter behovet foderenheter och smältbar äggvita direkt kan avläsas.
Så t. ex. visar tabellen, att om kons levande vikt är 450 kg, fetthalten 4.5 och dagliga mjölmängden 20 kg, så behöver kon dagligen 11.5 f. e. och 1,360 g smältbar äggvita.

Klarar vi av dessa formler idag?

5. Cirkelring.
 $Y = \pi (R \times R - r \times r) = \pi (R^2 - r^2)$ eller
 $Y = \pi (2r + d) \times d$

6. Månghörning.
 Ytan beräknas så, att figuren tänkes delad i trianglar. Ytan av varje triangel beräknas skilt för sig.
 $Y = \Delta_1 + \Delta_2 + \Delta_3 + \Delta_4$

7. Yta med oregelbunden form.
 Ytan beräknas så, att figuren tänkes delad i trianglar, parallelogrammer, cirkelsegment o. s. v. varefter ytan av varje delfigur beräknas skilt för sig.

8. Prisma.
A. Fyrkantigt: $V = a \times b \times h$
B. Trekantigt: $V = \frac{a \times c \times h}{2}$

9. Pyramid.
 Basen (= bottenytan) = S; höjden = h
 $V = \frac{S \times h}{3}$

10. Stympad pyramid.
 Basytorna S och s; höjden = h
 $V = \frac{h}{3} (S + s + \sqrt{S \times s})$

Besprutning mot potatismögel.

Senaste år har potatisskörden troligen mera än någonsin förr decimerats av potatismöglet, som härjade i stora delar av vårt land. Vi vore inte beredda på angreppet och stodo därför försvarslösa. Det är ej uteslutet att farsöten får ännu värre fram i år. Det gäller därför att rusta sig för den förestående kampen.

Vi ha ett utmärkt medel, besprutning av potatisblasten med s. k. bordåvåtska, som avser att förebygga sjukdomen. Angrepp är att emote, då blomningen nått sin höjdpunkt, och just då bör försvaret sättas in genom en första besprutning, vilken dock, om torr väderlek är förhärskande, gärna framskjutes. Men är marken fuktig, luften rik på fuktighet och temperaturen hög, bör besprutningen verkställas genast, emedan angrepp under dessa förutsättningar kan befaras.

Då angrepp av potatismögel förekommit tidigt, och om väderleksförhållandena för detsamma äro gynnsamma, bör en andra besprutning verkställas 2-3 veckor efter den första.

ETT EFFEKTIVT SKYDD mot skadeinsekternas framfart!

Verkar läte skadeinsekter, flugor och övriga lottvadd med sin skadegörande då det en gång finns skyddsmidlet som hjälper. Innehåller 100% TÄVSTUNO-preparat med DGT!

TÄVSTUNO preparat för Ni i alle lantbruk, drag- och kemikalieförbruk.

RIKKIHAPPO JA SUPERPOSAATTIINTAAT OY

Från stora utvaligheter har det lyckats oss importera.

KALISALT

Handel övert med utvalda, ty

1. Fördelar för hälsan.
2. Kalkhaltig.
3. Går bra att använda i alla lägen.

KALI IMPORTAB

STRÖMBERGS lantbruksmotor fyller alla anspråk

oy Strömberg Ab

Helsingfors - Sockenbacka - Åbo
 Fabrik i Sockenbacka och Vasa

1950-talet: Mekanisering på gott och ont ...

Köp av begagnad traktor.

Agronom Gunnar Wickström.

Det finns ett gammalt ordsälv som säger att det är dyrt att vara fattig. Detta äger också sin giltighet vid köp av traktor. Många som gärna önskar sig en traktor tycker sig ej ha råd att köpa en ny traktor, utan köper hellre en begagnad för att spara hundratusen till t. ex. inköp av redskap. Efter ett par tre år har han kanske lagt ner i reparationer på traktorn hundratusen eller mer. Traktorn har då blivit att kosta honom lika mycket som en ny men är dock långt ifrån i samma skick som en ny. Begagnade traktorer är alltid mer eller mindre slitna och kan också om de till synes arbetar oklanderligt, vara oekonomiska i drift. Dieseltraktorn är dragkraften på modet just nu. Dess låga bränsleförbrukning lockar, och många ägare av en petroleumdriven traktor säljer denna för att skaffa sig en dieseltraktor. Ägaren till en mindre gård har därför en chans att komma över en bra, begagnad traktor till ett moderat pris. Men eller att se upp så man inte köper grisen i säcken.

Arbetet när man köper en begagnad traktor bör man förstå att traktorn är importerad i något större skala. Det är lätt hindra att svårigheter uppstår, ty tillgången till traktorer av förkrigsmodell kan vara knapp. Traktorer som endast importerats i något tiotal stycken låta tillverka reservdelar eller att vänta på att de ska tillverkas är kostsamt och tidsödande. Köp därför ett allmänt märke och av senare års behandling ha blivit illa tillrättade.

PELLONRAIVAUS Oy

Vi utföra med skäliga priser

- röjningsarbeten
- stenröjningsarbeten
- maskinell täckdikning
- grävning av utfalls- och närdiken
- vägröjning
- försrensning

Bränslesnäla hästkrafter

Varning för traktorolyckor!

Undvik traktorolyckor, köp och läs

Varning för traktorolyckor

Färre bränslepåfyllningar

Fordson Major traktorn är försedd med en ekonomisk dieselmotor. Det moderna bränslesystemet i förening med det noggrant uträknade förhållandet mellan vikt, hjul och motorstyrka gör traktorn billig i drift.

- sex växlar framåt
- liten bränsleförbrukning
- alltid Ford-service i närheten

DIESEL- billig drivkraft

THE FORD MOTOR COMPANY

Ch. Ford

HELSINGFORS

Fel på traktormotorn och deras avhjälpande.

A. Förgäsmotor.

1. Motorn startar ej.

Bränsletanken tom eller kranen stängd.
Bränslefilteret eller ledningarna tilltäppta.
Petroleum i stället för bensin i förgäsaress.
Förgäsaress inställning har ändrats.
Magnetapparaten kortsluten.

Bränsle påfylls, respektive kranen öppnas.
Filter och rör rengöras.

Förgäsaress tömms, rensas och fylls med bensin.
Förgäsaress nålventil injusteras.
Tändspaken ställs i rätt läge (något över bottenläget).

Brott i tändkablar eller dålig kontakt i anslutningen till tändstiften.

Tändkablar kontrolleras och utbytas eventuellt. Anslutningarna vid tändstiften kontrolleras.
Tändstiften rengöras och elektroderna justeras, eventuellt insätts nya stift.

Tändstiften igenotade eller olämpligt elektrodavstånd.

Förgäsaress luftspjäll ställs helt öppet och motorn vevas runt, tills den tänds. Eventuellt skruvas tändstiften ur och avtorkas.

Tändstiften ha blivit fuktiga av bränsle på grund av att motorn chokats för mycket.

Regulatorstängens längd kontrolleras.

Regulatorstängens fel justeras, så att gasspjället i förgäsaress hålles stängt.

Lyxig tilläggsutrustning till traktorn

TRAKTORHYTTER

av specialtillverkad gammal trä på stålram

PRESENNINGAR

En långt driven, på erfarenhet byggd yrkeskvalitet i förening med moderna maskinella arbetsmetoder garanterar den höga kvaliteten, som utmärker våra arbeten.

SUOMI RIGGING

Kälviäg. 23 - Helsingfors - Tel. 25 583

Redan på 1950-talet blev entreprenad vanligt

TAXOR VID MASKINANVÄNDNING

Förslag till timtaxor

(Uppgjorda av Svenska Lantbruksföretagares i Finland Förbunds maskinkonsulent G. Wickström i samråd med Arbetsfektivitetsföreningen. (Ingick i Båd i lantbruksfrågor 1953).

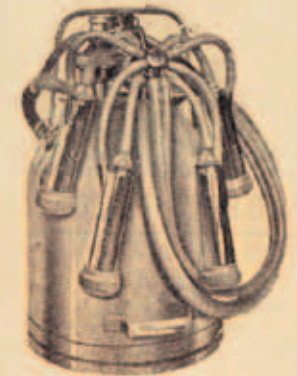
Taxor för traktor med drivmedel, smörjmedel och förare:

Liten traktor	400:--	450:--
Medelstor traktor	450:--	500:--
Stor traktor	500:--	550:--

Taxor för traktor med drivmedel, smörjmedel, förare och redskap eller arbetsmaskiner:

Jordbearbetning:		
Plojning 1 x 10" - 1 x 12"	450:--	550:--
" 1 x 16" - 2 x 14"	550:--	650:--
" 3 x 12" - 3 x 14"	650:--	700:--
Harvning och kultivering, liten traktor	450:--	550:--
" " medelstor	550:--	650:--
" " stor	650:--	750:--
Vältring med traktorvält	500:--	600:--

De här förkorta husmoderns arbetsdag

Lacta

mjölkningmaskinen

... och de här husbondens

HANKMO 21 och 25

Traktorharv för hydraulisk lyft, med kättingskoppling. Arbetar fritt, varför harvningseffekten är synnerligen stor.

1960-talet: Ny skattebokföring, ny produktionsteknik ...

Grunden till dagens skattebokföring.

Anteckningar för skattebokslutet

Förslaget till »inkomstskattelag för gårdsbruk» innebär som känt att det nu gällande systemet med beskattning enligt genomsnittlig avkastningsförmåga ersättes med bestämmelser, som syftar till beskattning av den verkliga nettoinkomsten av lantbruket. »Areskatten» bibehålles däremot för skogsbruket.

Enligt lagförslaget anses ett gårdsbruk som en enda inkomstkälla. Till gårdsbruket hänföres såväl lantbruk och skogsbruk som till dem hörande annan verksamhet, som inte skall betraktas som en särskild rörelse.

Nettoinkomsten från lantbruket fås genom att från den skattepliktiga inkomsten avdra utgifterna för dess förvärvande och bibehållande. Vid uträkningen av lantbrukets inkomster och utgifter tillämpas, utom i vissa särskilt stadgade undantagsfall, den s.k. kontaktprincipen, som innebär, att avkastningen blir inkomst först det skatteår då överlåtelsen har skett.

Värdering av maskinerna och redskapen vid början av år 1968. (se § 18)

Maskin(er)	Anskaffningsåret	Anskaffningsvärdet	Åldersvärdering		Värde vid årets början	Anmärkningar
			%	mk		
Skördetröskta, Thiermenius, bogserad	1962	6 000	90	5 400	600	
Traktor, MF 35 D	1963	7 500	90	6 750	750	
Silvskydd	1964	260	80	208	52	
Traktorsvagn	1966	1 500	40	600	900	
• plog F 2x12	1954	700	90	630	70	Såld
• kultivator, Muko	1954	250	90	225	25	
• rullharv, S	1958	650	90	585	65	
• styvpinkarv, V	1960	600	90	540	60	
• konstgödselpr. TH	1962	500	90	450	50	
• såmaskin, TH	1967	1 435	70	1 005	430	
• slåttermaskin	1956	600	90	540	60	
El-motor	1940	1 000	90	900	100	
Mjölkningsmaskin, AL, 1 spann	1960	1 000	90	900	100	

Maskiner och byggnader skulle värderas

De egna produkterna till matbordet skulle antecknas

... en gång i veckan ... antecknas. Hall ny... byggnader under samma ... för att kostnaderna för varje ... räknas skilt för sig. — Nybyggnads- ... på den skattskyldiges och familj- ... antecknas bland arbeten för privathushållningen.

Natureleveranser. För skattebokslutet behövs uppgifter dels om leveranser av produkter (mjölk, potatis m.m.) från lantbruket till den skattskyldiges hushåll eller annan inkomstkälla, dels om användningen av skogsprodukter på gården. Värdet av de förra räknas nämligen som skattepliktiga inkomster och värdet av de senare som avdragbara utgifter.

För anteckningarna över leveranserna av lantbruksprodukter till hushållet ges inte någon modell i exemplet. Man kan nämligen nöja sig med att endast uppge de använda produktslagen, varefter värderingen sker enligt en norm, som grundar sig på konsumtionsundersökningar. Hall man önskar grunda dessa uppgifter på egna anteckningar, måste man utöver pro-

LANTMANNENS VIKTIGASTE ARBETEN

Lantmannens giltiga regel: Väg, mät, skriv upp, räkna och beräkna.

Januari

Gödselslagningen förgår.
Jordförbättringsarbeten, mull- och lerlagning utföres.
Se över maskinerna.
Vad och virke hugges och bestoras.
Spannmålen sorteras.
Upplagning förberedes, plåsen för lastucken jordningsställen.
Potatis- och rotfruktplanter utplanteras med avseende å temperatur och vrens skick.

LABOR - KVALITET SOM PRINCIP

JF-SLAGHACKEN FH, den första europeiska sidomonterade, med marknadens längsta erfarenhet.

LABOR

OCH HANDELSLAGEN

Nu kör Ni traktor lika som bil

VALMET

SYNKRO TRAKTOR

VALMET 565

Ny teknik - kunniga skribenter

SLAGHACKEN — FRAMTIDENS MASKIN?

Agronom Gunnar Wickström.

Slaghackens konstruktion

Arbetsorganet består av en roterande axel (1300–1600 varv/min.) försedd med slagor. Maskinen slår av, hackar, krossar och blädder upp materialet i vagn. Emedan slagorna är ledbart uppbyggda är dessa mycket okänsliga för sten. Vilken konstruktion slagecylindern skall ha är svårt att säga. Alltför mycket av de olika märkena ej från varandra. Det är slagans form och utläggning som skiljer dem från varandra. Eftersom man vill kunna skörda såväl gröda på rot som stränglagd så-

MCCORMICK INTERNATIONAL

drar det längsta strået

SMK

SMK MASKINER AB

den här gången glömmet jag aldrig...

Alla sätt är bra, utom de dåliga

En spännande presentation på

maskinjournalen

Maskinerna i S. Helsingfors

SE UPP FÖR FLYGHAVREN

Agronom Walter Breitenstein

I vårt land har flyghavren ännu inte ansetts utgöra ett lika stort problem som t. ex. i Sverige, men den från år till år ökade förekomsten av detta svåra ogräs även hos oss är en farlig företeelse som inte får lämnas obeaktad. Riklig förekomst av flyghavre har konstaterats bl. a. i vissa delar av Svenska Österbotten, på Estbysälätten i Kyrkalätt (ett minne kvarlämnat av Porkala-arrendatorerna), flere kreaturslösa gårdar i olika delar av Nyland samt desutom sporadiskt över praktiskt taget hela landet. Risken för uppförökningen av flyghavren tilltar i och med ökad övergång till kreaturslöst eller kreaturssvagt jordbruk. Därför är det av största vikt att man just på gårdar av detta slag är särskilt påpasslig beträffande eventuellt uppdykande av flyghavre i odlingarna.

Premier för ny- och stenröjning

För ny- och stenröjningspremier har inte reserverats medel i stadsbudgeten för år 1969.

1975

1970-talet: Ekonomiplanering, överproduktion och reglering

LANTBRUKS KALENDER

SWENSK LANTBRUKSKALENDERS FÖRNING

EKONOMI

Bidragsskalkyler blev vanliga

TESTA DITT FÖRETAG

Vilken teknik skall användas i den enskilda produktionsgrenen? Pröva dig fram med hjälp av de exempel på bidragsskalkyler, som följer. Slå upp de för ditt företag aktuella produktionsgrenarna. Bidragsskalkylen gäller en ha korn en mjölkko osv. Som rörliga kostnader tar man de poster, som förändras om man utökar eller minskar produktionsgrenen ifråga. De kostnader, som inte förändras, kallas fasta kostnader. De fasta kostnaderna, som man alltså inte kan påverka genom att ändra produktionsgrenarnas omfattning, tas inte med i bidragsskalkylerna.

KATEGORI	ENHET	A-PRIS	MÄNGD	MK	MÄNGD	MK	MÄNGD	MK
INTÄKTER PER KO								
FULLT EN 36 MÄTTOR 11	L	1.31	2682.00	4823.	4603.00	6030.	5524.00	7230.
HETT 1225 KG/ND	KG	10.90	45.00	490.	56.70	610.	68.00	741.
SPROKALV 12 VECKOR	ST	315.00	1.00	315.	1.00	315.	1.00	315.
CCCSAL	TEN	18.00	8.00	128.	8.00	128.	8.00	128.
SUMMA INTÄKTER				5757.		7083.		8421.
REKALLIGA KOSTNADER								
KONCENTRAT (15%)	KG	2.24	20.00	45.	70.00	157.	160.00	357.
FÖDERSÄC 23	KG	0.75	795.00	596.	1187.30	895.	1530.00	1134.
MC 12.3 KG/FFR	KG	0.17	1390.00	234.	1390.00			
TASILACT 10.1 KG/FFR	KG	0.12	5550.00	666.	5550.00			
RETE	FE	0.75	820.00	615.	870.00			
MINERALFÖDER	KG	1.77	70.00	124.	90.30			
KÄLVFÖDER	MR	1.00	44.00	44.	44.10			
KENNYTERING	ST	3700.00	0.20	740.				
SEMIN, SJUKV., EL. D. UVE	MR	1.00	190.00	190.				
DJURKAPITAL	MR	0.08	3550.00	284.				
FÖDELSEKAPITAL	MR	0.08	651.00	52.				
SUMMA REKALLIGA KOSTNADER				3471.				
TÄCKNINGSBIDRAG								
ARBETE	TIM	17.00						
FÖDELSE SAMMANLAGT	FE							

Ingen har råd att vara utan
LOA
som ger saklig information
åt lantbrukarna
i dagens föränderliga värld.

Varje framgångsrik lantbrukare behöver ekonomisk planering, juridiskt vetande och en finanssär

Vid acetonämi NAPRON

ORION

Självförsörjning med livsmedel

År	Talen utvisar den inhemska livsmedelsproduktionen i % av konsumtionen							
	Vete	Råg	Bröd-säd	Socker	Mjök o. mjölkprod.	Nötkött	Svinkött	Ägg
1952	45	71	54	18	106	100	100	99
1960	73	89	78	27	126	100	92	122
1965	83	81	82	20	117	101	102	124
1967	91	73	85	25	114	101	116	130
1968	98	73	92	19	120	99	108	131
1969	116	74	104	20	121	114	105	124
1970	123	91	114	27	121	110	111	138
1971	102	93	97	29	121	113	128	154
1972	120	98	114	38	123	105	118	147
1973	119	98	114	36	121	93	109	157
1974	125	93	116	37	125	110	107	152
1975	151	133	150	40	127	101	111	167
1976	151	133	150	40	127	101	111	167
1977	137	96	125	39	128	99	109	166

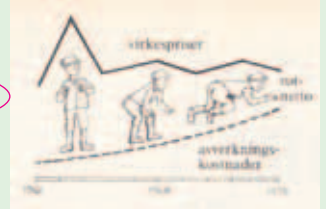
VAR MEDLEMSERVICE INNEBÄR MER INKOMSTER ÅT JORDBRUKAREN

LSO

Överproduktion

LAG OM STYRNING AV HUSDJURSPRODUKTIONEN

Att med statens stöd hålla igång s.k. industriell produktion av svinkött och ägg samt att tillåta personer utanför lantbruket att bedriva svin- och hönsproduktion kan inte anses ändamålsenligt sågs det i motiveringen till lagen om styrning av husdjursproduktionen i vissa fall (Ffs) 302/1975. Denna s.k. styrningslag trädde i kraft i maj 1975 och gäller till utgången av år 1979, höns. Statsrådet kan bevilja undantagslov.

Lagar stiftas att motverka överproduktion

LAG OM STYRNING AV LANTBRUKSPRODUKTIONEN

Lantbrukare, som fyllt 55 år kan ingå s.k. produktionsändringsavtal med staten (vederbörande lantbrukardistrikts lantbruksbyrå) var igenom han mot ersättning förbinder sig att inte använda åker eller byggnader för lantbruksproduktion med vissa undantag. Han får bl.a. uppföda köttboskap till slakt och odla foder åt dessa djur samt använda sin spannmålstork för andra gårdsbruksenheters behov. Lagen gäller 1977-1979 och närmare uppgifter om lagen ges av kommunens lantbruksnämnd.

Ekonomiplan för lantbruket.

Och Investeringarnas Gröna bok.

Praktiska redskap för förhandsplanering av gårdens penningsaffärer.

Sparbankerna

Välkommen som ståndkund.

"VARFÖR ÄR ER FIAT FYRHJULSDRIVEN?"
frågade vår vän Fransson en dag.

En klar fråga fordrar ett klart svar:
OM ETTHJUL INTE DRAR, SÅ BROMSAR DET.

Producentpriser på vissa jordbruksprodukter i olika länder 1968/69

	Producentpris Fmk/100 kg				
	Vete	Mjölke	Nötkött lev. vikt	Svinkött lev. vikt	Ägg
Finland	62	59	242	290	313
Sverige	40	43	278	273	250
Norge	63	53	232	267	340
Danmark	27	27	164	267	250
Nederländerna	41	41	275	277	241
Belgien	40	35	280	234	250
Sterbetanien	27	26	185	193	241
Frankrike	37	35	277	305	248
Väst-Tyskland	41	42	261	263	319
Österrike	38	37	183	226	241
Italien	45	42	236	260	295
Schweiz	64	53	275	283	319
Portugal	47	38	433	276	240
Spanien	40	41	218	222	302
Grekland	40	46	195	222	308

1981

1980-talet: Datorerna gör sitt genombrott; produktionstekniken finslipas

LANTBRUKS KALENDER

SVENSKA LANTBRUKSKÄLLSKAPETS FÖRBUND

Sparbankens Bankkort ger även Dina spannmålslikvidier rätt adress.

SPARBANKEN För producentens bästa.

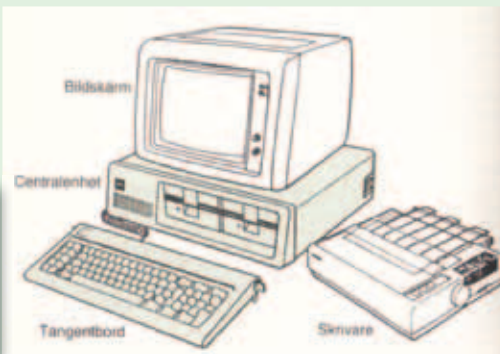
Bildskärmen
Kallas också monitor. Används av datorer för att ge meddelanden och för att visa resultat av arbetet.
Enfars-monitor räcker för gårdsdatorn.
Tangentbordet
Används för att ge datorn kommandon och för att ge indata till behandling av givna program.

ANSKAFFNING AV HEMDATOR TILL GÅRDEN

Utnyttjandet av datateknik har gått framåt med stormsteg under de senaste åren. Också inom lantbruksnäringen har möjligheterna till användning av datateknik, främst som hjälp vid ledningen av lantbruksföretaget, ökat och för många jordbrukare har det blivit aktuellt att anskaffa hemdator till gården. Man bör dock observera att datorn inte fattar beslut, utan endast, på basen av de uppgifter som ges, uppger kalkyler för att underbygga företagarens beslutsfattning. Rätta beslut kräver god fackkunskap och brist på fackkunskap kan inte kompenseras genom anskaffning av dator.

Innan man beslutar sig för att köpa dator bör man beakta följande:

Vad skall man använda datorn till? I dag kan datorer användas främst vid ledningen av företaget, t.ex. till att följa upp planernas förverkligande. De kan också användas till att sköta bl.a. bankärenden och till att kontakta olika informationssystem, såsom Videotex.

RÅDGIVNINGENS DATORPROGRAM
Växtodling:
VISU visar behovet av utsäde, gödning och kalk. Inleds av markkartan, förbrukningen, föregående gödning, fuktloshållanden o.s.v. på resp. skålar.
LAVA väljer lämpligast säd på basen av fuktloshållanden på gården.
Husdjur: ger lönsamhets- och produktionsdata för söt mjölkande från gårdens lönsamhets- och resurser.
RETU ösktar fram till försäljning till komplettering av de hemmaslädda fallen med köpkraftfoder, fôr och övrigt.
VÅRE SIVÅRE fördelar befintliga foderförråd och föredagna köpfoder till hela beaktningen under given period. Resultatet visar djurens dagliga fodergevin i de olika avkastningsklasserna. För söt och vilt.
RUOKSU SIRU fördelar befintliga foderförråd och föredagna köpfoder till hela beaktningen under given period. Resultatet visar djurens dagliga fodergevin i de olika avkastningsklasserna. För söt och vilt.
MATUPV är en endagskontroll av avkastningen, foderförbrukningen och ekonomin i gårdens mjölkproduktion.

Ekonomi:
TALA beräknar den relativa lönsamheten för skiftetsdriftplaner på samma sätt som de manliga fackmästarna gör.
LIKVI är en halvautomatisk likviditetskalkyl. (LKVI) skiter ut gårdens budget för de närmaste fem eller tio åren.
INLA är en kombinerad lönsamhets- och likviditetskalkyl som lämpar sig bäst vid större investeringar. INLA är obligatorisk vid ansökan om gårdstuläsa då det gäller en byggnad med kostnadsföring över 200 000 mk.
VERA utför skatteberäkning, analyserar penningflödet och beräknar skattemåttet. På kommunala TALA, som är ett redovisningssystem för hela eller en del av gårdens skatter.
KOLA INVEST bedömer enskilda investeringar i maskiner, byggnader, jordbruk, mark, skogar o.s.v. Finansieringsmetoder, inflation, skatterna beaktas. Resultatet visar investera på gårdens lönsamhet och lönsamhet.
hastiga program, utan INLA, kan köras också hemma på gården.
Kontakta Lantbrukskällskapet!

Data-ålderns dräng heter MikroMikko
För ditt moderna företag behövs effektivt och ekonomiskt hanterat informationssystem. MikroMikko är ett datorsystem som ger dig snabb och exakt information om ditt företag.
NOKIA INFORMATIONSYSTEM
Kalkyler 21, 2022 År
01100 Finland

GÖDSLING OCH KALKNING

Johan Korkman

Gödselmedel

Handelsgödselns näringsinnehåll anges på varje enskild säck. I garanti-beviset anges kvävet (N), fosfor (P) och kaliumet (K) i här nämnd ordning, då de förekommer tillsammans. Mängderna anges i procent av den totala vikten. Nitratkvävet (NO₃), som anses mera snabbverkande än övriga kväveslag, anges dessutom separat. Tillverkarna brukar dessutom ange hur stor del av fosfor, som är i lättlöslig form. Detta är viktigt för odlaren att beakta, då det i första hand är den lättlösliga fosfor, som har betydelse för växterna på jordlar med ordnat kalktillstånd.

Dräktighetstabell

Början	Dräktighetstidens Slut				
	Sto (340 dagar)	Ko (283 dagar)	Sugga (114 dagar)	Tacka o. get (154 dagar)	Tök (63 dagar)
1 Jan.	6 Dec.	11 Okt.	25 April	3 Juni	4 Mars
11 "	16 "	21 "	5 Maj	13 "	14 "
21 "	26 "	31 "	15 "	23 "	24 "
31 "	5 Jan.	10 Nov.	25 "	3 Juli	3 April
10 Febr.	15 "	20 "	4 Juni	13 "	2 "
20 "	25 "	30 "	14 "	21 "	10 "
2 Mars	4 Febr.	10 Dec.	24 "	1 "	11 "
12 "	14 "	20 "			
22 "					

VÄDERTJÄNT FÖR LANTBRUKARE
25.-30.9. FRIKANMÅA 970 631
ITÄ HÅME 970 613
LUSIMAA 970 611
SVLAND 970 612
HÅME 970 632
1.8.-30.9. SATAKUNTA 970 623
VARSINAIS-SUOMI 970 621
ÅLAND OCH ÅBOLAND 970 622

Rundbalsensiering

Rundbalsensiering är fortfarande osäkrare än vanlig ensiering. Hygieniskt ıveksamt ensilage ıventyrar djurens hälsa och mjölkens kvalitet. På basen av den kunskap och de erfarenheter som idag finns om metoden kan följande synpunkter framföras:
— rundbalsensilage från första skörden har visat sig ha begränsad hållbarhet och måste utfodras först. Däremot kan balar från andra och tredje skörden användas som vinterfoder. Det lönar sig därför att tillvarata första skörden som Lex. hö
— det är en stor fördel om man vid slättern får en jämn och kraftig sträng, som kan pressas utan ytterligare bearbetning. Slätterkrossarna är ur den synpunkten lämpliga och de påskyndar dessutom förtorkningen. Om vändare används får de inte ställas så djupt att jord blandas in i växtmaterialet

HUSDJURENS NORMALA KROPPSTEMPERATUR

Häst	37,5—38,2°C
Ko	38,5—39,5°C
Får	38,3—40 °C
Svin	38,2—40,5°C
Hund	38,2—38,7°C
Katt	37,8—38,1°C
Fågel	40,5—41,6°C

Cerone
Nytt medel mot liggsäd för korn
Hösten väntar redan! Skördararbetet och kornodlingen pågår. Överens och förbered dig på hösten. Cerone är ett nytt medel mot liggsäd för korn. Det är ett effektivt medel som ger dig ett bra resultat även om du inte har tid att gå ut.
*För mer information om Cerone och andra produkter från HERNER, kontakta din lokala försäljare eller HERNER AB, Box 100, 211 00 Åkersberg, Tel. 08-178 921

Blixtsnabb -exakt
Nya Digital Wile
Blixtsnabb -exakt är ett nytt, effektivt och ekonomiskt medel mot liggsäd för korn. Det är ett effektivt medel som ger dig ett bra resultat även om du inte har tid att gå ut. Det är ett effektivt medel som ger dig ett bra resultat även om du inte har tid att gå ut.

SLUTET FÖR SJUKDOMAR I STRÅSÄD.
TILT

1990-talet: EU-medlemskap, byråkratins och stödsystemens frammarsch

JORDBRUKETS STÖD

Det här avsnittet omfattar en genomgång av stöd som betalas för 1996 resp. skördeåret 1996/97. Även de stöd som planeras att skall betalas fr.o.m. 1997 anges enligt de uppgifter som fanns att tillgå i augusti 1996. Härvidlag är beloppen de maximala som kan utbetalas. De kommer att sänkas som en följd av statens sparåtgärder. Avsnittet inkluderar också exempel över hur trädesarealen och djurtätheten skall beräknas.

Förhandlingarna om det s.k. 141-stödet är inte slutförda när detta skrivs. Det är inte klart hur nedskärningen på 750 milj.mk. enligt regeringens sparbeslut kommer att påverka de enskilda stöden.

Stöd för trädgårdsväxter och investeringsstöd behandlas i separata avsnitt i lantbrukskalendern.

För gradering av vissa stöd indelas landet i regioner (stödområden). Endast de stödområden (A-C2, yttre skärgård) som berör Svenskfinland behandlas här.

område A

område A för de flesta svensk- och tvåspråkiga kommuner i Nyland samt undantag av några kommuner och skärgårdsdelarna som räknas till område B (se nedan). Område B omfattar 15 % av åkerarealen och såle-

Varför är den finska maten ren?
 Därför, att den produceras av yrkeskunniga odlare.

K-LANTBRUK
 NÄRA LANTBRUKAREN
 ÄVEN PÅ 90-TALET
 K-LANTBRUK K

Långa förbindelsetider

I detta avsnitt behandlas frågor som har att göra med jordbruket och miljön. Största delen av texten omfattar regler och anvisningar för jordbrukets miljöstöd. Trots att många av de frågor som behandlas i kapitlet direkt har att göra med miljöstödet, kan man ändå se dem som allmängiltiga metoder för att förbättra samspelet mellan jordbruk och miljö. Om man vill få en bättre helhetsbild och bakgrund till miljöstödskraven, rekommenderas skriften "Goda odlingsmetoder" från Jord- och skogsbruksministeriet (Arbetsgruppspromemoria 1993:7). Vid tidpunkten för utgivningen av Lantbrukskalendern 1996 har inte miljöstödsreglerna eller beloppen slutgiltigt fastslagits.

ALLMÄNNA REGLER FÖR JORDBRUKETS MILJÖSTÖD

En jordbrukare som anhallen om miljöstöd, förbinder sig att uppfylla miljöstödskraven under fem års tid. Förbindelsen gäller gårdsbrukenhetens hela åkerareal. En separat ansökan bör sedan göras årligen för att erhålla stödet. Villkoren för stödet behandlas i följande avsnitt.

AMMU-PROGRAMVARAN FÅR MJÖLKGÅRDARNAS UPPGIFTER ATT AVKASTA

MERVÄRDESSKATTEN I PRAKTIKEN

För att belysa hur mervärdesskatten fungerar i praktiken görs här en jämförelse mellan en icke skattskyldig och en skattskyldig snöplogande jordbrukare (se exempel). Man kan tänka sig att exemplet berör en som fungerar inom ramen för verksamhet i liten skala och som följaktligen kan välja att vara skattskyldig eller inte.

Den icke skattskyldiga kasserar in 18 000 mk för 150 timmars snöplogning. Samma summa antecknas som skattepliktig inkomst i inkomstskattebokföringen. Timpriset är alltså 120 mk. I exemplet har den skattskyldiga jordbrukaren utgifter på sammanlagt 4 400 mk som hänför sig till snöplogningen. Motsvarande belopp antecknas som avdragbara utgifter i inkomstskattebokföringen. Ingen moms-redovisning behöver göras.

Den skattskyldiga jordbrukaren är för det första tvungen att räkna ut ett nytt pris för plogningen. Av konkurrensskäl väljer han att höja priset så lite som möjligt, dock så mycket att han uppnår ett nollresultat. Då man beaktar de moms-avdrag snöplogningen berättigar till kommer man till att prishöjningen bör vara ca 17,5 %. Timpriset höjs följaktligen till 140 mk.

Med det nya timpriset kasserar jordbrukaren nu in 21 000 mk. I moms-redovisningen (och fakturan) antecknas mervärdesskatten 3 786,89 mk (22 %) och i inkomstskattebokföringen den skattefria försäljningsinkomsten, d.v.s. 17 213,11 mk. Mervärdesskattens belopp räknas med hjälp av vidstående formel, vilken innebär 18,033 % på totalpriset.

$$\text{skatt} = \frac{\text{skattepliktigt pris} \times \text{skattesats}}{100 + \text{skattesats}}$$

$$\frac{21\,000 \times 22}{122} = 3\,786,89$$

Jordbruket blir moms-skattskyldigt

Mark byts mot euro

Landsbygdsföretaget och EURO

I början av nästa år tas det första steget mot en gemensam europeisk valuta – euro. Många jordbrukare och andra landsbygdsföretagare funderar vad det innebär för företaget och dess ekonomiförvaltning, bl.a. bokföring. Generellt sett kan man säga att den begynnande övergångsperioden inte innebär någonting revolutionerande. I första hand räcker det med att vänja sig vid att en del räkningar kommer att vara utskrivna och skall betalas i euro.

- Finland går med i det tredje skedet av den europeiska ekonomiska och monetära unionen (EMU) från och med den 1.1.1999.
- Under övergångsperioden 1.1.1999 – 31.12.2001 är euro den officiella valutan i länderna i euroområdet men t.ex. den finska marken är en av dess uttrycksformer.
- Framtill 31.12.2001 kommer marknadsdelarna och -mynten alltså fortfarande att vara det betalningsmedel som är i användning.
- Efter 1.1.2002 tas marken successivt ur bruk på så sätt att det efter 30.6.2002 endast finns euro och cent i omlopp (1 euro = 100 cent).
- Under övergångsperioden är euro endast en kontovaluta.
- Omvandlingen från euro till mark

- Tidpunkten för företagens övergång till euro**
- Under övergångsperioden 1.1.1999 – 31.12.2001 får företagen fritt välja när de tar i bruk euro-valutan i sin ekonomiförvaltning (betalningsreor, fakturering, löneutbetalning, bokföring, skatteredovisning etc.).
- Vid övergången till euro gäller principen "inget tvång, inget hinder". Det betyder bl.a. att ingen handelspartner har rätt att tvinga t.ex. ett landsbygdsföretag att gå över till euro.
- Företag med en till stor del internationell affärsverksamhet och vars kunder, varuleverantörer m.m. övergår till euro har största nyttan av en övergång.
- För landsbygdsföretag, vars affärsverksamhet till stora delar sker på det nationella planet, är det inoan idé att skivda med

JORDBRUKSARRENDE

EU:s jordbrukspolitik innebär nytänkande på arrendemarknaden.

TIDSENLIG ARRENDEAVTALSBLANKETT

Svenska lantbrukssällskapens förbund har förnyat sin arrendavtalsblankett. Den omfattar alla frågor som man bör tänka på när ett arrendavtal görs upp. Det gäller allt från arrendavgiften och dess eventuella indexbindning till överenskomelser om underhåll av byggnader och anläggningar, till- och frånträdesnyer m.m.

Man kan också anteckna namn och signum på de basskiften som ingår i arrendet, vilket är väsentlig information med tanke på arrendetagarens stödansökan.

Styckepriset är 10 mk + porto (moms 0 %)
 Säljs av SLF tel. (09) 135 1035 och sällskapet.

Arrendavtal

1. Arrendegivare och ägare

Arrendegivare	Arrendetager
Adress	Adress
Telefon	Telefon
Övrigt	Övrigt

TISU-PESU

En afton i stortugun under förstagallringsåsongen:
 Alvar: "Ida! Tar du fram te flaskon, ja blei så grönt frusiger!
 Ida: "Hur ske e va ti proa me konsulentn VARMA löst?"

Budget och bokföring på gårdsdator

VARMA

- års- och månadsbudget
- gårdsens skattebokföring
- mellanboksut
- skatteberäkning
- budgetuppföljning
- bokföring för privatekonomin

Fås på svenska.
 Kan beställas via lantbrukssällskapet